

Aanvullend vleermuisonderzoek

Uitbreiding AH centrum Aalten

In opdracht van Buro Ontwerp & Omgeving

Colofon

Aanvullend vleermuisonderzoek uitbreiding AH centrum Aalten

Opdrachtgever	Buro Ontwerp & Omgeving
Contactpersoon	Dhr. S. Schut
Opdrachtnemer	Staring Advies Jonker Emilweg 11 6997 CB Hoog-Keppel
Rapportnummer	2003
Auteur	S.J.J. Wamelink
Controle	Ing. R. Boerboom
Publicatiedatum:	19 juli 2019
Foto voorblad	Plangebied (foto: S.J.J. Wamelink)

Copyright

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Aansprakelijkheid

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Staring Advies accepteert geen aansprakelijkheid ten aanzien van beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door Staring Advies uitgevoerde onderzoek. Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Netwerk Groene Bureaus

Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

Samenvatting.....	3
1 Inleiding en doel.....	4
1.1 Inleiding.....	4
1.2 Doel.....	4
2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden.....	5
2.1 Gegevens plangebied.....	5
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	5
2.3 Beschrijving van het onderzoeksgebied.....	5
2.4 Geplande werkzaamheden.....	5
3 Het ecologisch onderzoek.....	7
3.1 Onderzoeksmethode.....	7
3.2 Resultaten.....	7
4 Wet natuurbescherming.....	10
4.1 Beschermde status vleermuizen.....	10
4.2 Gebruik van het plangebied.....	10
5 Conclusie.....	11
6 Bijlagen.....	12
Bijlage 1 Resultaten veldonderzoek.....	13
Bijlage 2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming.....	15

Samenvatting

Uit het gericht vleermuisonderzoek blijkt dat de geplande sloop van enkele winkelpanden met bovenwoningen en kap van enkele bomen aan De Hoven 25 in Aalten geen negatief effect heeft op vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Voor overige soortgroepen hebben de geplande activiteiten eveneens geen negatief effect op beschermde soorten.

Het aanvragen van een ontheffing en het opstellen van een compensatieplan voor vleermuizen is niet noodzakelijk aangezien er geen overtredingen van de Wet natuurbescherming optreden.

Dit zijn de uitkomsten van het onderzoek dat is gehouden naar aanleiding van plannen om enkele winkelpanden met bovenwoningen te slopen en enkele bomen te kappen voor de geplande uitbreidingsplannen van de nabijgelegen Albert Heijn aan De Hoven in Aalten. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor deze beschermde soortgroep. Daarom is onderzoek noodzakelijk om te voldoen aan de Wet Natuurbescherming.

Staring Advies voerde het onderzoek uit in opdracht van Buro Ontwerp & Omgeving. Het bureau voerde gericht vleermuisonderzoek op de locatie uit.

1 Inleiding en doel

1.1 Inleiding

Bij een ruimtelijke ontwikkeling verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Wet natuurbescherming een plannenmaker oplegt. Er zijn uitbreidingsplannen van de Albert Heijn aan De Hoven 25 in Aalten. Hierbij is sprake van sloop van enkele winkelpanden met bovenwoningen en kap van enkele bomen. Staring Advies heeft deze locatie op geschiktheid voor beschermde plant- en diersoorten beoordeeld en is tot de conclusie gekomen dat voor het slopen van de gebouwen aanvullend onderzoek naar vaste verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen noodzakelijk is (zie SA-rapport 1816, Quickscan natuurtoets uitbreiding AH centrum Aalten). De heer Schut van Buro Ontwerp & Omgeving is betrokken bij de plannen en heeft Staring Advies opdracht gegeven voor het uitvoeren van dit aanvullende onderzoek.

1.2 Doel

Ruimtelijke plannen kunnen conflicterend zijn met de Wet natuurbescherming (zie bijlage 2), wanneer er sprake is van negatieve effecten op beschermde soorten. Het doel van het natuuronderzoek is om te inventariseren of er door het slopen van de gebouwen sprake is van aantasting van vaste verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Voor overige soortgroepen hebben de geplande activiteiten geen negatief effect op beschermde soorten.

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

2.1 Gegevens plangebied

Locatie: De Hoven – Hogestraat
Plaats: Aalten
Gemeente: Aalten
Provincie: Gelderland

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied betreft enkele winkelpanden met bovenwoningen en enkele bomen aan de Hogestraat en De Hoven in de bebouwde kom van Aalten. Het plangebied grenst aan de zuidwestzijde aan (voormalige) winkelpanden met bovenwoningen, aan de zuidzijde aan de Hogestraat, aan de noordzijde aan De Hoven en aan de zuidoostzijde aan de steeg tussen De Hoven en de Hogestraat (zie figuur 1).

Het plangebied bestaat uit enkele winkelpanden met bovenwoningen, bestrating en een beplantingsvak met dwergbamboe en acacia's. Het gebouw beschikt over gemetselde muren, voorzien van een spouw, en een pannendak. Het terrein direct rondom de winkelpanden bestaat uit verhard oppervlak. Uitgezonderd een enkele graspol en opslag van vlinderstruik ontbreekt natuurlijke vegetatie vrijwel.

2.3 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied, met daarbinnen het plangebied waar de sloop van de winkelpanden met bovenwoningen en de kap van enkele bomen gepland staat, wordt bepaald door winkelpanden, woonhuizen, verhard terrein en openbaar groen (zie figuur 1).

2.4 Geplande werkzaamheden

De Albert Heijn aan De Hoven 25 in Aalten heeft uitbreidingsplannen, waarbij een deel van de aangrenzende winkelpanden met bovenwoningen gesloopt en enkele bomen gekapt worden. Voor de sloop van de gebouwen is een omgevingsvergunning noodzakelijk.

Figuur 1. Ligging van het plan- en onderzoeksgebied (rood). Bron: Provincie Gelderland (2019).

Figuur 2. Ligging van het plangebied (rood) en onderzoeksgebied (gele stippellijn). Bron: Provincie Gelderland (2019).

3 Het ecologisch onderzoek

In dit hoofdstuk worden de onderzoeksmethode en de resultaten van het veldonderzoek besproken.

3.1 Onderzoeksmethode

Voor het vleermuisonderzoek is op basis van het Vleermuisprotocol 2017, opgesteld door de Zoogdiervereniging VZZ, in samenwerking met het Netwerk Groene Bureaus en de Gegevensautoriteit Natuur, de onderzoeksintensiteit bepaald.

Vleermuizen

De aanwezige bebouwing is potentieel geschikt als kraam- en zomerverblijfplaats en/of als balts- en paarverblijfplaats voor een enkele gebouwbewonende soort, en dan vrijwel alleen voor de gewone dwergvleermuis en in mindere mate voor gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Het vleermuisprotocol adviseert om bij het vermoeden op verblijfplaatsen in gebouwen van de te verwachten soorten gericht vleermuisonderzoek uit te voeren middels 3 avond- of ochtendbezoeken in de periode 15 mei - 15 juli en 2 bezoeken in de periode 15 augustus – 1 oktober. Door de onderzoeksintensiteit is een volledig beeld ontstaan over de aanwezigheid van en het gebiedsgebruik door vleermuizen. De 2 najaarsronden zijn in 2018 uitgevoerd. De zomerronden zijn in 2019 uitgevoerd. Het veldwerk is bij gunstige weersomstandigheden uitgevoerd (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Begintijd	Eindtijd	Weersomstandigheden
S.J.J. Wamelink	baltsronde 1	31-8-2018	22.00 uur	00.30 uur	Bewolkt, droog, 15 - 12°C, wind 0 Bft
S.J.J. Wamelink	baltsronde 2	26-9-2018	22.10 uur	00.30 uur	Onbewolkt, droog, 12 - 10°C, wind 2 Bft
S.J.J. Wamelink	zomerronde 1	17-5-2019	04.15 uur	06.00 uur	Bewolkt, droog, 10 - 11°C, wind 2 Bft
S.J.J. Wamelink	zomerronde 2	6-6-2019	21.30 uur	23.00 uur	Bewolkt, droog (motregen: 21:00-21:20), 15 - 13°C, wind 2 Bft
S.J.J. Wamelink	zomerronde 3	12-7-2019	21.40 uur	00.10 uur	Half bewolkt, droog, 17 - 13°C, wind 2 Bft

Tabel 1. Veldonderzoek vleermuizen.

3.2 Resultaten

Tijdens het veldonderzoek is één vleermuissoort aangetroffen in het onderzoeksgebied: gewone dwergvleermuis. Bij de begraafplaats tussen De Hoven en de Varsseveldsestraatweg ten noordwesten van het onderzoeksgebied is éénmalig een overvliegende/foeragerende rosse vleermuis waargenomen.

3.2.1 Gewone dwergvleermuis

Algemeen

Er zijn geen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen in de te slopen winkelpanden met bovenwoningen. Er zijn geen uitvliegende vleermuizen, zwermende vleermuizen, sociale geluiden of andere indicaties voor een verblijfplaats waargenomen bij deze gebouwen.

In een nabijgelegen (voormalige) winkelpand / woonhuis, aan de Hogestraat 34, bevindt zich een zomerverblijfplaats van deze soort. Hier zijn tijdens het avondbezoek van 6 juni minimaal 3 uitvliegende exemplaren waargenomen. De verblijfplaats bevindt zich vermoedelijk in de spouw. De vleermuizen kruipen via een ruimte tussen de daklijst en de buitengevel in de spouw, ten hoogte van één van de raamkozijnen aan de westgevel (zie figuur 3). Deze locatie ligt op circa 50 meter afstand van het plangebied (zie bijlage 1).

Figuur 3. Verblijfplaats gewone dwergvleermuis aan de Hogestraat 34 (rode ster). Bron: Google Earth Streetview (2019).

De begraafplaats tussen De Hoven en de Varsseveldsestraatweg, ten noordwesten van het onderzoeksgebied, wordt als foerageergebied gebruikt door een enkel exemplaar van de gewone dwergvleermuis. Er zijn maximaal 2 exemplaren foeragerend waargenomen rond de aanwezige boomkronen (zie bijlage 1). Er is geen sprake van een vliegroute.

Voorjaar/zomer

Tijdens de voorjaars/zomerbezoeken zijn geen invliegende, uitvliegende of zwermende gewone dwergvleermuizen in de te slopen winkelpanden met bovenwoningen waargenomen. Verder zijn er enkele foeragerende exemplaren waargenomen in de directe omgeving van het onderzoeksgebied (zie bijlage 1). De verblijfplaats van deze

foeragerende gewone dwergvleermuizen kon niet achterhaald worden, maar deze bevinden zich hoogstwaarschijnlijk elders in de bebouwde kom van Aalten.

Najaar

Tijdens de 2 najaarsronden is maximaal één baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen nabij (voormalige) winkels / woningen in de directe omgeving van het plangebied (zie bijlage 1). Deze baltsende exemplaren vlogen al roepend langs de gevels van (voormalige) winkels / woningen aan de Hogestraat. Deze vleermuizen vertoonden geen binding met het plangebied. De paarverblijven van deze vleermuizen bevinden zich vermoedelijk in woningen aan de Hogestraat of de Steile Dalweg. Ook is er geen zwermgedrag bij de te slopen winkelpanden met bovenwoningen waargenomen. Er zijn geen indicaties dat er een paarverblijfplaats in het plangebied aanwezig is. In de directe omgeving van het plangebied zijn tijdens de najaarsronden enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze exemplaren foerageerden hoofdzakelijk bij de begraafplaats en hier aangrenzende opgaande groenstructuren (zie bijlage 1).

Conclusie

De aangetroffen exemplaren hebben buiten het plangebied hun verblijfplaatsen, waaronder het (voormalige) winkelpand aan de Hogestraat 34. De groenstructuren nabij het onderzoeksgebied worden wel als foerageergebied gebruikt door deze vleermuissoort.

3.2.2 Rosse vleermuis

Algemeen

Er zijn geen verblijfplaatsen van de rosse vleermuis aangetroffen in de te kappen bomen. Er zijn geen uitvliegende vleermuizen, zwermende vleermuizen, sociale geluiden of andere indicaties voor een verblijfplaats waargenomen bij de te kappen bomen.

Bij de begraafplaats tussen De Hoven en de Varsseveldsestraatweg, ten noordwesten van het onderzoeksgebied is op 12 juli een overvliegende/foeragerende rosse vleermuis waargenomen. Dit exemplaar vertoonde geen binding met het plangebied.

Conclusie

De aangetroffen rosse vleermuis heeft geen vaste rust- en verblijfplaats binnen het plangebied, en direct hieraan grenzend.

4 Wet natuurbescherming

De effecten op aangetroffen beschermde vleermuissoorten en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

4.1 Beschermde status vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd via de Wet natuurbescherming. Ze staan ook vermeld in de Europese Habitatrichtlijn. Dat wil zeggen dat de vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd zijn. Daarnaast zijn essentiële foerageergebieden en vliegroutes ook strikt beschermd. Wanneer een vaste rust- en verblijfplaats, vliegroute of essentieel foerageergebied verdwijnt dient hiervoor ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden en dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen getroffen te worden.

4.2 Gebruik van het plangebied

Door de geplande sloop van enkele winkelpanden met bovenwoningen en kap van enkele bomen verdwijnen er geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen, zoals de aangetroffen gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis. Er hoeven geen mitigerende en/of compenserende maatregelen getroffen te worden bij de geplande werkzaamheden. Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk voor de aangetroffen gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis.

5 Conclusie

Aan de hand van de verkregen resultaten en datgene wat gesteld wordt in de Wet natuurbescherming kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

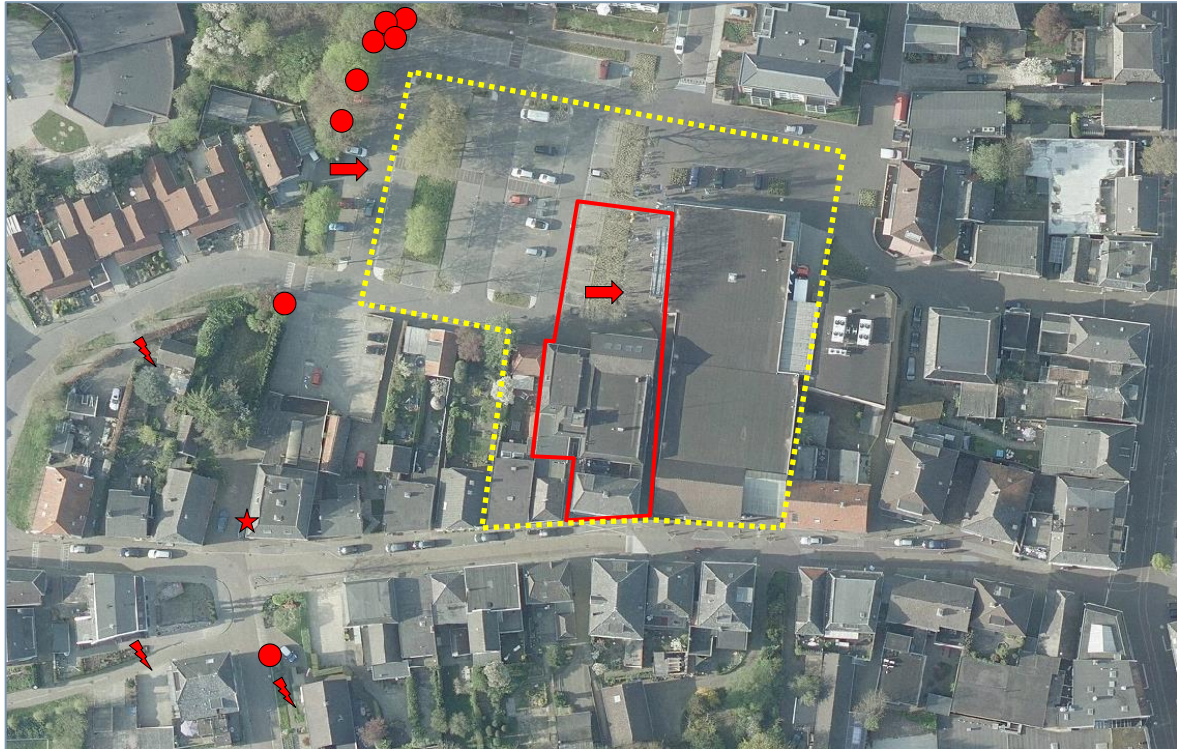
Er zijn tijdens het onderzoek geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid voor verblijfplaatsen van de aangetroffen gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis of andere vleermuissoort in de te slopen winkelpanden met bovenwoningen en de te kappen bomen. Op basis van de resultaten van de huidige onderzoeksinspanning kan met voldoende zekerheid worden vastgesteld dat de bebouwing en de bomen geen functie heeft als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

6 Bijlagen

- 1 Resultaten veldonderzoek
- 2 Wettelijk kader

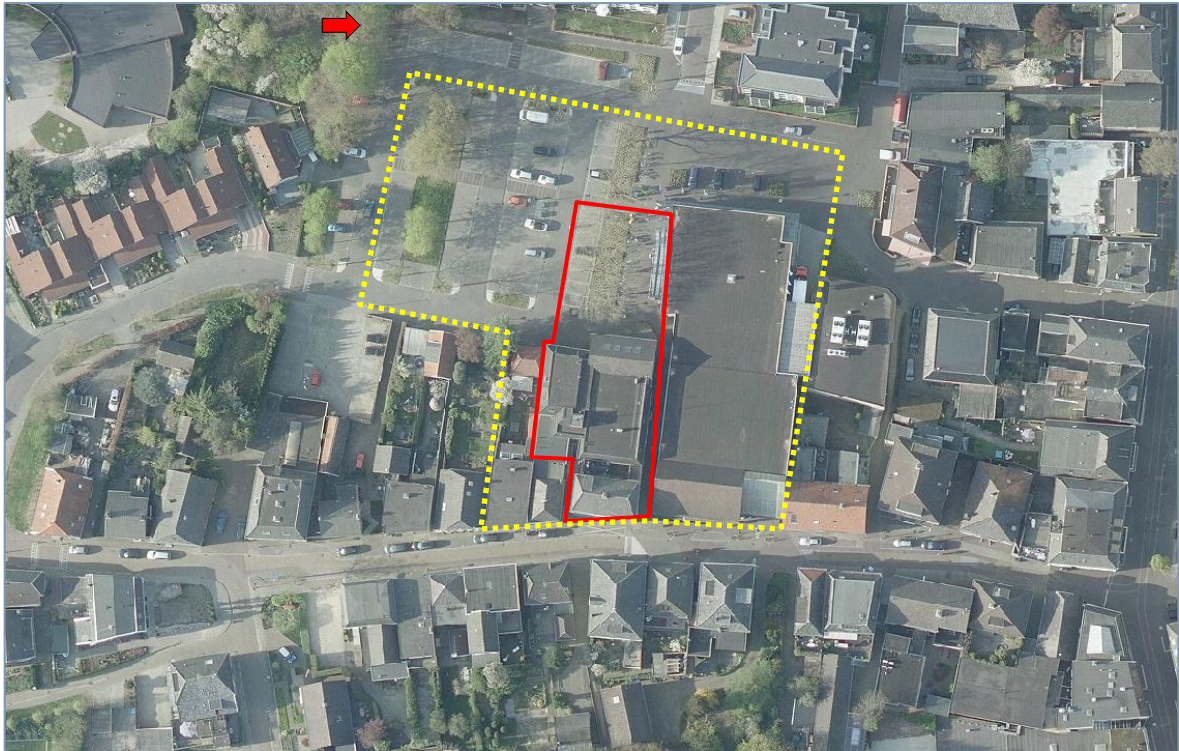
Bijlage 1 Resultaten veldonderzoek

Gewone dwergvleermuis

- = foeragerend
- = voorbijvliegend / overvliegend
- = verblijfplaats
- = baltsend
- = plangebied
- = onderzoeksgebied

Rosse vleermuis

- = foeragerend
- = voorbijvliegend / overvliegend
- = verblijfplaats
- = baltsend

 = plangebied

 = onderzoeksgebied

Bijlage 2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De Wet natuurbescherming volgt in hoofdlijnen de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn op. De belangrijkste beschermde natuurwaarden in de Wet Natuurbescherming zijn:

- Beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden);
- Aangepaste soortenlijst beschermde planten en dieren;
- Expliciete vermelding intrinsieke waarde van natuur (art. 1.10);
- Algemene zorgplicht voor natuurgebieden en in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving (art. 1.11);
- Actieve soortenbescherming (art. 1.12): verplichting voor provincies.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Toetsing van effecten van projecten op Natura 2000-gebieden blijft hetzelfde als nu.

Beschermde natuurmonumenten

Beschermde natuurmonumenten en bijbehorende doelen komen te vervallen. Hetzelfde geldt voor (nooit aangewezen) beschermde landschapsgezichten en beschermde leefomgevingen. De meeste natuurmonumenten vallen binnen het NNN areaal en zijn via dat beschermingsregime alsnog beschermd. Daarnaast kunnen gemeenten de natuurmonumenten via een bestemmingsplan als beschermde natuur aanwijzen.

Provincies dienen gebieden aan te wijzen voor het NNN (voormalige EHS) en (evt. op verzoek) voor overige bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

Het rijk kan een gebied, niet zijnde een Natura 2000-gebied, als bijzonder nationaal natuurgebied aanwijzen.

Soortbescherming

Alle beschermde soorten worden aangewezen in de wet zelf (deels met verwijzing naar internationale regelgeving). Alle natuurlijk in het wild levende vogels, meeste inheemse zoogdieren, alle inheemse amfibieën en reptielen, en een aantal vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten zijn beschermd. Ongeveer 200 thans beschermde soorten (vooral vaatplanten en zeevissen) worden niet meer beschermd onder de Wet natuurbescherming (anders dan door algemene zorgplicht). De lijst met beschermde soorten is niet meer opgedeeld in tabellen, zoals in de huidige Flora- en faunawet. Zie bijlage 3 voor de nieuwe lijst met beschermde plant- en diersoorten.

Totaal aantal beschermde soorten is slechts een fractie van ongeveer 35.000 soorten die in Nederland voorkomen. Groot aantal bedreigde (Rode lijst) soorten wordt niet passief beschermd (wel actieve bescherming vereist).

Drie regimes voor beschermde soorten

1. Regels ter bescherming van vogels die vallen binnen het bereik van de Vogelrichtlijn, i.e. alle natuurlijk in het wild levende vogels in EU (art. 3.1-3.4)
2. Regels ter bescherming van dier- en plantensoorten die strikt beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en natuurbeschermingsverdragen (art. 3.5-3.9)
3. Regels ter bescherming van niet onder 2 vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten vermeld in de bijlage bij de wet (art. 3.10-3.11)

Inhoud beschermingsregimes

- Geen uniform verbodstelsel, maar aparte verboden voor elk van de drie categorieën beschermde soorten.
- Verboden en uitzonderingen sluiten nauw aan bij Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn (regime 1 en 2), maar 'soepeler' regime voor aanvullend beschermde soorten (regime 3).
- Meeste verboden nu alleen van toepassing op 'opzettelijk' handelen, maar dat dekt ook voorwaardelijk opzet (=willens en wetens aanmerkelijke kans aanvaarden dat gedraging schadelijke gevolgen heeft voor beschermde soorten). Verschil met de huidige verboden zal in de praktijk dus waarschijnlijk gering zijn.

Alle in de Wet genoemde soorten zijn strikt beschermd. Voor de verbodsbepalingen is een ontheffing noodzakelijk. Dit geldt ook voor zeer algemene soorten waarvoor in het verleden automatisch de vrijstellingsregeling van kracht was bij ruimtelijke ontwikkelingen. Echter kunnen de provincies voor een aantal algemene soorten een vrijstellingslijst opstellen (op basis van Artikel 3.11). Dit betekent dat de beschermde soorten per provincie verschillen (zie bijlage 3).

Met betrekking tot ruimtelijke ontwikkelingen zijn de volgende verbodsbepalingen voor soorten het meest relevant.

Intrinsieke waarde natuur

Artikel 1.10

Deze wet is gericht op:

Het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit.

Algemene Zorgplicht

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.

2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 en ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.

Ontheffing of vrijstelling

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b. zij is nodig:
 - in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - ter bescherming van flora of fauna;
 - voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
- c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:

- a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;
- b. de tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en
- c. de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.

3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.

4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.5 ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.

2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.5 ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.

Ontheffing of vrijstelling

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;

b. zij is nodig:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, populatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;

c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;

b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of

c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:

a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;

b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;

c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;

d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;

e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;

f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of

h. in het algemeen belang.

3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Artikel 3.11

1. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat de bij die regeling aan te wijzen verboden, bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel b of c niet van toepassing zijn ten aanzien van bij die regeling aan te wijzen soorten, op bij die regeling aan te wijzen categorieën van handelingen die na een voorafgaande melding aan gedeputeerde staten worden uitgevoerd om een reden, genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b, of in artikel 3.10, tweede lid.

2. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen waaraan een melding als bedoeld in het eerste lid moet voldoen.

Gedragscodes

De verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.2, zesde lid, 3.5, 3.6 tweede lid, of 3.10, en de krachtens artikel 3.11, eerste lid, geldende verplichting tot melding, zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van:

a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;

c. een bestendig gebruik, of

d. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

2. Een gedragscode als bedoeld in het eerste lid wordt goedgekeurd, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

a. in de gedragscode worden handelingen beschreven die nodig zijn voor:

- ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op vogels, één van de in artikel 3.3, vierde lid, genoemde redenen;
- ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op dieren als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, één van de in artikel 3.8, vijfde lid, genoemde redenen;
- ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op dieren als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, of van planten als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c, één van de in artikel 3.8, vijfde lid, of in artikel 3.10, tweede lid, onder a, e, f of g, genoemde redenen;

b. in de gedragscode een wijze van uitvoering van handelingen is beschreven, waarmee naar het oordeel van Onze Minister afdoende is gewaarborgd dat ten aanzien van de soorten, bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste of vijfde lid, 3.10, eerste lid, geen benutting of economisch gewin plaatsvindt;

c. in de gedragscode een wijze van uitvoering van handelingen is beschreven, waarmee naar het oordeel van Onze Minister afdoende is gewaarborgd dat ten aanzien van de soorten, bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste of vijfde lid, 3.10, eerste lid, zorgvuldig wordt gehandeld.

Zorgvuldig handelen

Van zorgvuldig handelen als bedoeld in het tweede lid, onderdeel c, is in elk geval sprake, indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. er worden slechts handelingen verricht waarvan geen wezenlijke invloed uitgaat op de soorten, bedoeld in het tweede lid, en

b. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op dieren wordt voorafgaand en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken dat:

- dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden gedood;
- nesten van vogels worden vernield, beschadigd of weggenomen, rustplaatsen van vogels worden vernield of beschadigd, dan wel voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de in artikel 3.5, eerste lid, of artikel 3.10, eerste lid, bedoelde dieren worden beschadigd of vernield, en
- eieren van dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden vernield, of

c. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op planten van soorten als bedoeld in artikel 3.5, vijfde lid, of 3.10, eerste lid, wordt voorafgaand aan en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen dat deze planten worden geplukt, afgesneden, ontworteld of vernield.

4. Alvorens een gedragscode als bedoeld in het eerste lid, of een wijziging daarvan, goed te keuren of in te trekken, overlegt Onze Minister met gedeputeerde staten over zijn voornemen daartoe.

Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641 910
info@staringadvies.nl